

Sag C-214/20

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

20. maj 2020

Forelæggende ret:

The Labour Court, Ireland (Irland)

Afgørelse af:

6. maj 2020

Appellant:

MG

Indstævnte:

Dublin City Council

[Udelades] [Org. s. 2]

FORELÆGGELSESAFGØRELSE

1. Nærværende forelæggelse udspringer af klagerens appel af den afgørelse, der blev truffet af en Adjudication Officer ved Workplace Relations Commission (kommissionen for forhold på arbejdspladsen, Irland) vedrørende hans krav mod indstævnte, der er omtalt i titlen i dette søgsmål. Klageren har gjort gældende, at den tid, han har brugt på tilkaldevagter, udgør arbejdstid som omhandlet i section 2 i Organisation of Working Time Act 1997 (lov om tilrettelæggelse af arbejdstiden af 1997) og artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv 2003/88/EF. Dette krav blev afvist af en Adjudication Officer ved Workplace Relations Commission.
2. Workplace Relations Commission er en myndighed oprettet ved lov, der har kompetence til at behandle og træffe afgørelse i første instans i sager, der vedrører påståede tilsidesættelser af lov om tilrettelæggelse af arbejdstiden.
3. Klageren iværksatte appel af afgørelsen truffet af Adjudication Officer ved Labour Court (arbejdsret), som er den nationale ret, der har kompetence til at behandle og afgøre klager vedrørende afgørelser truffet af Workplace Relations Commission i

sager, der vedrører ansættelsesforhold, herunder forhold, der er omhandlet i lov om tilrettelæggelse af arbejdstiden af 1997.

Faktiske omstændigheder i hovedsagen

4. Klageren er ansat af indstævnte som deltidsbrandmand. Han har været ansat af indstævnte siden september 2005. En deltidsbrandmand er en brandmand, der arbejder deltid hos og er trænet af den brandstation, han er tilknyttet, med henblik på at følge op på nødopkald, når han bliver tilkaldt. Når brandvæsnet modtager et nødopkald, bliver en alarm aktiveret for en bestemt afdeling og de tilknyttede brandmænd, som alle bærer en alarm, skal straks rapportere til brandstationen. Brandmændene skal herefter nå frem til brandstationen uden forsinkelse og inden for ti minutter, efter at de er blevet tilkaldt. En deltidsbrandmand såsom klageren bliver betalt et årligt honorar på omkring 10 000 euro, som bliver betalt i månedlige ydelser. Honoraret har til formål at kompensere deltidsbrandmanden for at være på standby. Ud over honoraret bliver en deltidsbrandmand såsom klageren betalt et aftalt beløb, når det kræves, at han møder frem på brandstationen. Klageren skal stå til rådighed hele døgnet (med undtagelse af ferieperioder og perioder, hvor han på forhånd har meddelt arbejdsgiveren, at han ikke står til rådighed, og arbejdsgiveren er indforstået hermed) for at kunne reagere på nødopkald, når arbejdsgiveren tilkalder ham ved hjælp af en »bipper«. Klageren skal besvare arbejdsgiverens »bipper« inden for fem minutter. Fristen for fremmøde er ti minutter. Klageren skal deltage i 85% af den normale træningsaktivitet og rykke ud til 75% af brandene. **[Org. s. 3]**
5. Klageren kan frit tage andet arbejde, så længe dette ikke udgør mere end 48 timer om ugen i gennemsnit over en fire, seks, eller tolv-måneders periode, afhængig af, hvilken kategori han er ansat i. Klageren arbejder som taxachauffør. Hans ansættelseskontrakt med brandstationen kræver, at han kan fremlægge dokumentation fra sin anden arbejdsgiver for, at han vil blive fristillet som påkrævet med henblik på at varetage hændelser. Ansættelseskontrakten kræver endvidere, at klageren undlader at påtage sig anden form for arbejde i de perioder, hvor han aktivt arbejder som deltidsbrandmand. Klageren skal tage bopæl og arbejde inden for en rimelig afstand af brandstationen. En rimelig afstand forstås i overensstemmelse med kravet om fremmøde i forhold til den brandstation, hvor brandmændene er ansat. En ændring i bopælsforhold eller arbejdssted, hvorved brandmændene ikke længere er i en rimelig afstand af brandstationen, medfører automatisk udtræden af tjenesten. Brandmænd, der er på vagt og opfylder fristen for fremmøde, vil under alle omstændigheder modtage fuld betaling for hændelsen. Brandmænd, der ikke opfylder den optimale frist for fremmøde, men møder frem inden for fristen fastsat af Chief Fire Officer, bliver betalt en fast timerate og skal være til stede på brandstationen, medmindre tilstedeværelse ved en hændelse kræves.
6. Ansættelsen er anført som deltid. Det er et krav for ansættelsen, at deltidsbrandmænd står til rådighed som påkrævet.

Parternes indlæg i hovedsagen

Klageren

7. Klageren har i det væsentlige gjort gældende, at den tid, han har brugt på standby/ tilkaldevagt, udgør arbejdstid. Klageren er i realiteten på tilkaldevagt 24 timer i døgnet, syv dage i ugen (bortset fra ferieperioder og andet fravær såsom sygefravær og perioder, hvor han på forhånd har meddelt arbejdsgiveren, at han ikke står til rådighed og arbejdsgiveren er indforstået hermed), på grund af kravet om, at han skal fremmøde på brandstationen inden for de optimale fem minutter eller højst ti minutter, efter at han er blevet kontaktet. Af disse grunde har klageren gjort gældende, at indstævnte har tilsidesat sections 11-17 samt sections 20 og 23 i lov om tilrettelæggelse af arbejdstiden af 1997 vedrørende bl.a. daglige og ugentlige hviletider og arbejde ud over en ugentlig arbejdstid på 48 timer. Klageren har gjort gældende, at han på grund af de begrænsninger, der følger af at være på tilkaldevagt/ standby, ikke er i stand til at forpligte sig til familie, taxaarbejde eller sociale arrangementer, der kunne have indflydelse på hans evne til at stå til rådighed, hvis han bliver tilkaldt. Manglende besvarelse af alarmer kan lede til disciplinære sanktioner og eventuel afskedigelse. Lov om tilrettelæggelse af arbejdstiden af 1997 gennemførte Rådets direktiv 93/104/EF om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, som efterfølgende ændret og kodificeret ved direktiv 2003/88/EF. **[Org. s. 4]**
8. Klageren har endvidere gjort gældende, at det følger af Domstolens dom i sagen Ville de Nivelles mod Matzak (C-518/15), især domskonklusionens fjerde punkt, at den tid, han har brugt på tilkaldevagter, udgør arbejdstid.

****Aktiv arbejdstid er defineret som den faktiske tid brugt på at deltage i brandslukningsopgaver eller tid brugt på brandstationen i forbindelse med deltagelse i træning/øvelser mv. Klagerens aktive arbejdstid i 2019 var 221 timer og 17 minutter.***

Indstævnte

9. Indstævnte har gjort gældende, at kravet om, at klageren skal være tilgængelig inden for en vis afstand af brandstationen, således at han kan besvare en alarm og mobilisere inden for en bestemt tidsperiode, ikke udgør arbejdstid. Klageren kan arbejde og har mulighed for at deltage i andre aktiviteter i disse perioder, hvilket han også har gjort. Klageren er ikke forpligtet til at være et bestemt sted, når han er på tilkaldevagt. Det eneste krav er, at han overholder fristen for fremmøde, når han bliver tilkaldt. Den optimale frist for fremmøde er fem minutter, og den maksimale frist er ti minutter. Dette afspejler den omstændighed, at deltidsbrandmænd vil gøre deres bedste for at besvare deres alarm, men kan blive forsinket af grunde, der er uden for deres kontrol. Brandmænd, der ankommer efter ti minutter, bliver ikke betalt. En brandmand, der tilkaldes, er forpligtet til at møde på brandstationen. Brandstationens leder vil herefter beslutte, hvor mange brandmænd hændelsen kræver. Dette er normalt begrænset til fem. Klageren vil

herefter enten blive tildelt opgaven eller ej. Hvis klageren ikke bliver tildelt opgaven, kan han frit vende tilbage til egne aktiviteter. I 2019 fremmødte klageren til 64% af tilkaldelserne og blev tildelt 33% af tilkaldelserne. Det totale antal tilkaldelser i 2019 var 648. Klagerens maksimale ugentlige arbejdstid i 2019, for hvilken han blev betalt et honorar, var 26 timer og det ugentlige gennemsnit var 4,61 timer.

National ret

10. Lov om tilrettelæggelse af arbejdstiden af 1997 (herefter »loven af 1997«) gennemførte Rådets direktiv 93/104/EF, som efterfølgende er ophævet og erstattet ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/88/EF af 4. november 2003 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden.
11. Som det fremgår af fast retspraksis, skal loven af 1997 så vidt muligt fortolkes og anvendes med henblik på at fremme direktivets formål. **[Org. s. 5]**
12. Section 2(1) i loven af 1997 bestemmer, at »arbejdstid« omhandler ethvert tidspunkt, hvor arbejdstageren er:
 - (a) på sit arbejdssted eller står til arbejdsgiverens rådighed, og
 - (b) varetager eller udfører opgaverne eller forpligtelserne ved sit arbejde
 og »arbejde« skal fortolkes således.

Ordlyden af lov om tilrettelæggelse af arbejdstiden i dens ændrede form stilles til rådighed på: <http://revisedacts.lawreform.ie/eli/1997/act/20/front/revised/en/html>.

Relevante retsfor skrifter i EU-retten

13. De relevante retsfor skrifter i EU-retten forefindes i artikel 2, stk. 1, i direktiv 2003/88/EF. Artikel 2, stk. 1, bestemmer følgende: »arbejdstid« forstås som det tidsrum, hvori arbejdstageren er på arbejde og står til arbejdsgiverens rådighed under udførelsen af sin beskæftigelse eller sine opgaver i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.
14. Der er ikke nedlagt påstand om tilsidesættelse af loven af 1997 i forhold til de arbejdstimer, som klageren har brugt på egentlige tilkaldelser. Sagen er baseret på den opfattelse, at tid brugt på »tilkaldevagter« udgør »arbejdstid« som omhandlet i denne lov og direktivet under hensyntagen til Domstolens fortolkning af artikel 2 i direktiv 2003/88/EF i sagen Ville de Nivelles (Belgien) mod Matzak (C-518/15), i domskonklusionens fjerde punkt.
15. På denne baggrund har klageren gjort gældende, at han arbejder 24 timer i døgnet, 365 dage om året, bortset fra ferieperioder og andet fravær og perioder, hvor han på forhånd har meddelt sin arbejdsgiver, at han ikke står til rådighed, hvilket

udgør en tilsidesættelse af sections 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20 og 21 i loven af 1997.

16. Det centrale stridspunkt vedrører forståelsen af »arbejdstid«. Direktivet fastsætter i artikel 2 en definition af »arbejdstid« og en definition af »hvileperiode«, og det er fortolkningen af disse begreber, der ligger til grund for nærværende tvist.
17. Domstolen fastslog i domskonklusionens fjerde punkt følgende: Artikel 2 i direktiv 2003/88 skal fortolkes således, at den tilkaldevagt, som en arbejdstager udfører i hjemmet med en forpligtelse til at besvare opkald fra arbejdsgiveren inden for en frist på otte minutter, og som i meget betydeligt omfang indskrænker mulighederne for at udføre andre aktiviteter, skal betragtes som »arbejdstid«.

Den forelæggende rets betragtninger

18. Domstolens dom **[Org. s. 6]** besvarer i domskonklusionens fjerde punkt spørgsmålet vedrørende en arbejdstager, der er på standby på et sted fastsat af arbejdsgiveren, hvilket i Matzak-sagen var hans bopæl. Domstolen henviser konkret til forskellen i forhold til de begrænsninger, som en arbejdstager er underlagt som følge af et krav om at være på standby på et sted fastsat af arbejdsgiveren. Domstolen henviser også til begrænsningen, der følger af kravet om at være højst otte minutter fra arbejdsstedet, når tilkaldt.
19. De forhold, der adskiller klagerens forpligtelser fra Matzaks i forbindelse med dennes tilkaldevagtordning, er, at arbejdsgiveren ikke har forpligtet ham til at være et bestemt sted, samt at fristen for fremmøde kun skulle overholdes, når han blev tilkaldt.
20. Sagsøgeren i Matzak-sagen havde ikke mulighed for at arbejde eller udøve erhvervsaktivitet, når han var på tilkaldevagt, hvorimod klageren i denne sag ikke har været underlagt sådanne begrænsninger. Klageren har frit kunne udøve egen erhvervsaktivitet, når han er på tilkaldevagt, hvilket han gør som taxachauffør. Han har haft mulighed for at blive ansat af tredjemand eller drive egen forretning, når han har været på tilkaldevagt. Det er uomtvistet, at klageren kunne udøve andet arbejde, når han var på tilkaldevagt, hvilket han også gjorde, hvilket medførte, at en anden arbejdsgiver ville eller kunne blive forpligtet i forhold til tilrettelæggelsen af hans arbejdstid i henhold til loven af 1997.

Konklusion

21. Af de nævnte grunde er retten af den opfattelse, at den har brug for Domstolens bistand vedrørende fortolkningen af EU-retten, før den kan afgøre denne sag. Retten har derfor besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål i henhold til artikel 267 TEUF:

Præjudicielle spørgsmål

1. Skal artikel 2 [i direktiv 2003/88/EF] fortolkes således, at arbejdstid omfatter en situation, hvor en arbejdstager er på tilkaldevagt og befinder sig et eller flere steder efter eget valg, uden at være underlagt en forpligtelse til på noget tidspunkt at underrette arbejdsgiveren om sit opholdssted under tilkaldevagten, men alene er underlagt en forpligtelse til at møde frem inden for en optimal frist på fem minutter og højst ti minutter?
2. Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, kan en arbejdstager, der ikke er begrænset ud over at være underlagt en forpligtelse til at møde frem inden for en optimal frist på fem minutter og højst ti minutter, og som uden begrænsninger har mulighed for samtidig at være ansat af en anden arbejdsgiver eller drive egen forretning under tilkaldevagter, da anses for at udøve »arbejdstid« for den arbejdsgiver, der foranlediger tilkaldevagten?
3. Såfremt det andet spørgsmål besvares bekræftende, og i en situation, hvor arbejdstageren faktisk er ansat af en anden arbejdsgiver under tilkaldevagter og kun er underlagt den forpligtelse, at den anden arbejdsgiver skal fritstille arbejdstageren, såfremt den første arbejdsgiver tilkalder arbejdstageren, medfører dette da, at den tid, som arbejdstageren har brugt på tilkaldevagter og arbejde for den anden arbejdsgiver, kan betragtes som arbejdstid for den første arbejdsgiver? **[Org. s. 7]**
4. Såfremt det tredje spørgsmål besvares bekræftende, skal en arbejdstager, der udfører arbejde for en anden arbejdsgiver under tilkaldevagter for den første arbejdsgiver, da anses for samtidig at udøve arbejdstid hos den første og den anden arbejdsgiver?

Arbejdsrettens kendelse

[Udelades]

Dateret den 7. maj 2020

[Udelades]